

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.002.01.2020

Pan
Wojciech Kaczmarczyk
Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego
Al. Jana Pawła II 12
00-124 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/006 Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi

Tekst ujednolicony
zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
z dnia 25 lutego 2021 r.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej NIW, NIW-CRSO lub Instytut) Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Kaczmarczyk, Dyrektor, od 20 listopada 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zarządzanie programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uchwalonymi przez Radę Ministrów, w tym uzyskane efekty. 2. Realizacja zadań Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego i Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz uzyskane efekty. 3. Realizacja kontroli zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.
Okres objęty kontrolą	Od 2017 r. do 9 grudnia 2020 r. oraz dla zdarzeń sprzed 2017 r., jeżeli miało to wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Beata Burtka, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/38/2020 z dnia 2 czerwca 2020 r., Beata Czarnecka, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/37/2020 z dnia 2 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 1-4, 2373)

Użyte skróty i skrótowce:

ustawa o NIW – ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego²,

udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³,

ufp – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴,

ustawa o grach hazardowych – ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁵,

rozporządzenie z dnia 8 listopada 2018 r. – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2018 r. poz. 1813.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 2094.

przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁶,

PROO – Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030,

FIO – Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2018,

ROHiS – Rządowy Program Wspierania Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030,

Korpus Solidarności, KS – Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030,

Fundusz WRSO – Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,

Fundusz WOPP – Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego,

Przewodniczący Komitetu – Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

⁶ Dz. U. poz. 2149.

II. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia współpracę Narodowego Instytutu Wolności z organizacjami pozarządowymi. NIW prawidłowo zarządzał programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uchwalonymi przez Radę Ministrów. Instytut, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przeprowadzał konkursy w ramach FIO, PROO, ROHiS i Korpusu Solidarności⁸. Wybrane do dofinansowania projekty były zgodne z założeniami poszczególnych Programów oraz regulaminami konkursów. Środki na realizację zlecanych zadań przekazywane były beneficjentom z właściwych źródeł, terminowo i w wysokości określonej w umowach. Instytut prawidłowo realizował też zadania dysponenta Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego oraz zadania Instytucji Zarządzającej Funduszem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieterminowego zatwierdzenia przez NIW 12 z 25 (objętych kontrolą) rozliczeń dotacji złożonych przez beneficjentów. Opóźnienia w zatwierdzaniu rozliczeń wyniosły od dwóch do 39 dni w stosunku do terminu określonego w art. 152 ust. 2 ufp.

NIW zrealizował siedem z dziewięciu wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli R/19/001 – Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi przeprowadzonej przez NIK w 2019 r. NIW nie przystąpił do realizacji jednego wniosku, a jeden wniosek nie został zrealizowany.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR 1. Zarządzanie programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uchwalonymi przez Radę Ministrów, w tym uzyskane efekty

Podobszar 1.1. Realizacja przez Instytut zadań na rzecz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z art. 8 ust. 4 pkt 2 oraz z art. 8 ust. 6 ustawy o NIW, Dyrektor Instytutu dotrzymał terminu przygotowania projektu rocznego planu działalności NIW na 2020 r. i wywiązał się z obowiązku jego przedstawienia do zatwierdzenia Przewodniczącemu Komitetu. Plan działalności NIW na rok 2020 został przedłożony w dniu 25 września 2019 r. Radzie Instytutu, która w tym samym dniu pozytywnie go zaopiniowała⁹. Przewodniczący Komitetu zatwierdził powyższy plan 13 listopada 2019 r.

Dyrektor Instytutu, zgodnie z art. 8 ust. 4 pkt 3 ustawy o NIW, przygotował roczne sprawozdanie z działalności Instytutu za 2019 r., które zawierało wymagane informacje, m.in. o stopniu realizacji poszczególnych zadań oraz wykorzystaniu środków finansowych na ich realizację. Sprawozdanie, po uzyskaniu opinii Rady Instytutu, zostało przekazane do zatwierdzenia Przewodniczącemu Komitetu w dniu 19 czerwca 2020 r., tj. w terminie określonym w art. 8 ust. 7 ustawy o NIW.

(akta kontroli str. 381-501)

2. W ramach Programów realizowanych przez NIW nie stwierdzono przypadków składania przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁸ Dotyczy konkursów objętych kontrolą NIK.

⁹ Uchwały nr 16/2019 i nr 17/2019

udpp z własnej inicjatywy wniosku o realizację zadania publicznego i uzyskania dotacji w trybie pozakonkursowym.

(akta kontroli str. 8-19)

3. Z ustaleń kontroli R/19/001 – Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi przeprowadzonej w NIW wynikało, że do końca 2019 r. miało powstać badanie ewaluacyjne Programu FIO, a w okresie od grudnia 2019 r. do marca 2020 r. zaplanowano przeprowadzenie ewaluacji w ramach ROHiS.

W ramach niniejszej kontroli stwierdzono, że planowane badania ewaluacyjne zostały zrealizowane. W ramach ROHiS opracowano *Raport ewaluacyjny realizacji pierwszego etapu Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2020*. Natomiast w ramach FIO opracowano trzy raporty ewaluacyjne Programu:

- z badania ewaluacyjnego pn. *Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetu IV Programu FIO w latach 2018-2019*,
- z badania ewaluacyjnego pn. *Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetu I Programu FIO na lata 2014-2020*,
- raport końcowy *Ewaluacja postępów wdrażania Programu FIO na lata 2014-2020*.

Ponadto w 2020 r. przeprowadzono dwa badania ewaluacyjne, z których opracowane zostały raporty: *Raport ewaluacyjny realizacji pierwszego etapu Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030 – wersja 1* oraz *Raport z ewaluacji on-going wdrażania pierwszej fazy Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030*.

(akta kontroli str. 98-373, 2158-2250)

4. W poszczególnych programach została określona wartość wskaźników rezultatu, które mają zostać osiągnięte na koniec realizacji każdego z programów. Instytut monitoruje realizację celów i efektów, odrębnie dla każdego Programu. I tak:

- Program FIO – w celu weryfikacji wskaźników jakościowych, NIW zlecił przeprowadzenie ewaluacji postępów wdrażania Programu, a wyniki tych ewaluacji zostały zawarte w raportach końcowych. Dyrektor NIW poinformował, że po zakończeniu programu zostanie przeprowadzona ewaluacja ex post, pozwalająca na zmierzenie poziomu realizacji celów i efektów Programu;
- Program PROO i ROHiS – NIW opracował dla każdego Programu dokument *Plan monitoringu. Zestaw procedur i narzędzi*, który określa m.in. sposoby monitorowania Programu, narzędzia i harmonogram monitoringu oraz sposoby raportowania. Zgodnie z ww. dokumentami, monitoring Programów będzie polegać na zbieraniu, gromadzeniu i analizowaniu danych (w szczególności wskaźników określonych w tych Programach) przekazywanych przez beneficjentów, wewnętrznych informacji gromadzonych przez NIW oraz pochodzących z badań społecznych wykonywanych w obszarach interwencji. Narzędzia monitoringu to m.in. sprawozdawczość roczna z realizacji danego Programu, ankiety monitorujące realizację Programu przekazywane przez beneficjentów po zakończeniu realizacji zadania oraz wizyty monitorujące i kontrole. Monitoring wskaźników ma być realizowany w trybie dwuletnim (do 31 marca za poprzednie dwa lata). Zgodnie z raportami z monitoringu, obejmującymi okres 2018-2019 realizacja programów przebiega w sposób zgodny z planem;
- Korpus Solidarności – w dokumencie *Zakres i procedura monitoringu Programu* NIW określił m.in. procedurę monitoringu wskazując działania, częstotliwość oraz metody realizacji monitoringu. Jako metody realizacji monitoringu

wskazano m.in. spotkania i konsultacje z IZ, wywiady grupowe i indywidualne, kontrolę i analizę dokumentów, badania kwestionariuszowe i ich weryfikacja. Zgodnie z rocznym sprawozdaniem z działalności NIW za 2019 r. w odniesieniu do Korpusu Solidarności realizacja wskaźników określonych w programie przebiegała zgodnie z harmonogramem.

(akta kontroli, str. 8-19, 73-97, 448-501, 2374-2409)

5. Dyrektor Instytutu poinformował, że dla realizacji Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich nie korzystano z możliwości powołana przez NIW Instytucji Wdrażającej.

(akta kontroli str. 16)

6. Zgodnie z pkt 7.1. PROO oraz pkt 3.6 ROHiS, NIW opracował roczne plany finansowe dla ww. Programów, które zostały zatwierdzone przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

W ramach ROHiS:

- w 2018 r. zaplanowano wydatki w wysokości 16 800,0 tys. zł, wykonanie wyniosło 16 795,0 tys. zł, tj. 99,97% planu,
- w 2019 r. zaplanowano wydatki w wysokości 15 000,0 tys. zł, wykonanie wyniosło 14 674,4 tys. zł, tj. 97,8% planu,
- w 2020 r. zaplanowano wydatki w wysokości 15 000,0 tys. zł, do dnia 31 października 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 14 553,2 tys. zł, tj. 97,0% planu.

W ramach PROO:

- w 2019 r. zaplanowano wydatki w wysokości 43 492,4 tys. zł, wykonanie wyniosło 35 101,5 tys. zł, tj. 80,7% planu,
- w 2020 r. zaplanowano wydatki w wysokości 80 000,0 tys. zł, do 31 października 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 68 242,7 tys. zł, tj. 85,3%.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że niższe niż zaplanowano wykorzystanie środków w 2019 r. wynikało przede wszystkim z opóźnień w realizacji programu PROO oraz przesunięcia terminu konkursu z PROO2a na 2020 r., a także z oszczędności wynikających z końcowego rozliczenia projektów.

Natomiast niskie do 31 października 2020 r. wykorzystanie środków w stosunku do planu rocznego, jak wskazał Dyrektor Instytutu było spowodowane m.in. rezygnacją z podpisania umowy przez podmioty wskazane w rozstrzygnięciu konkursu (180 726,89 zł) oraz niepełnym wykorzystaniem alokacji w wyniku rozstrzygnięcia konkursu (6 271 201,25 zł). Dyrektor Instytutu podkreślił też, że niższe niż planowano wykonanie wynikało też z sytuacji pandemicznej w kraju i na świecie, ponieważ szereg działań jest realizowanych zdalnie, a część wydarzeń krajowych i zagranicznych została wstrzymana lub przesunięta.

(akta kontroli str. 374-380, 2158-2166)

7. Dyrektor NIW poinformował, że współpracę NIW z organizacjami pozarządowymi ocenia pozytywnie. Realizowane programy spotykają się z wysokim zainteresowaniem w sektorze obywatelskim. Jednocześnie sposób i efekty współpracy Instytucji Zarządzającej programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego są na bieżąco analizowane. Jeśli wnioski w tym zakresie zostaną wypracowane zostaną przedstawione Przewodniczącemu Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

(akta kontroli str. 8-19)

8. Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego nie zlecał Dyrektorowi Instytutu, na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 2 udpp, przeprowadzania kontroli w organizacjach pożytku publicznego.

(akta kontroli str. 18, 2372)

Podobszar 2

1.2. Prawdliwość zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym i ich rozliczanie oraz efekty realizacji tych zadań

1. W latach 2019-2020 (do 31 października), NIW przeprowadził 19 konkursów na realizację zadań publicznych, w wyniku których podpisano 1 844 umowy. Kwota wypłaconych dotacji do dnia 31 października 2020 r. wyniosła 224 675,8 tys. zł.

Konkursy zostały przeprowadzone w ramach następujących programów:

- FIO – trzy konkursy, w wyniku których zawarto 566 umów, kwota wypłaconych środków wyniosła 81 585,2 tys. zł,
- PROO – 10 konkursów, w wyniku których zawarto 844 umów, kwota wypłaconych środków wyniosła 101 073,7 tys. zł,
- ROHiS – jeden konkurs, w wyniku którego zawarto siedem umów, kwota wypłaconych środków wyniosła 29 100,0 tys. zł,
- Korpus Solidarności – cztery konkursy, w wyniku których zawarto 23 umowy, kwota wypłaconych środków wyniosła 3 071,1 tys. zł,
- Program Wsparcia Doraźnego Organizacji Pozarządowych w zakresie przeciwdziałania skutkom COVID-19¹⁰ – jeden konkurs, w wyniku którego zawarto 404 umowy, kwota wypłaconych środków wyniosła 9 845,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 2410-2411)

2. Kontrolą objęto cztery konkursy ogłoszone przez NIW:

- FIO2020 – data ogłoszenia konkursu 19.07.2019 r.,
- ROHiS – data ogłoszenia konkursu 10.02.2020 r.,
- Korpus Solidarności – data ogłoszenia konkursu 29.04.2019 r.,
- PROO3 edycja 2020 r. – data ogłoszenia konkursu 12.03.2020 r.

Stosownie do art. 13 ust. 1 udpp, konkurs w ramach FIO został ogłoszony na co najmniej 21 dni przed terminem składania ofert. Natomiast konkursy w ramach PROO, ROHiS oraz Korpusu Solidarności były przeprowadzane na podstawie ustawy o NIW, ustawy o grach hazardowych i rozporządzenia z 8 listopada 2018 r.

Dla każdego konkursu zostały ustalone regulaminy, które zostały zatwierdzone przez Radę Instytutu. Konkursy ofert zostały ogłoszone na stronie BIP NIW oraz w jego siedzibie.

Regulaminy konkursów zawierały wszystkie elementy określone w art. 30 ust. 3 ustawy o NIW oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 8 listopada 2018 r., z wyjątkiem regulaminu konkursu FIO 2020, który nie zawierał wzoru umowy na realizację zadania. NIK podkreśla, że w związku z nieprawidłowościami dotyczącymi braków w regulaminach konkursów PROO i ROHiS, stwierdzonymi w ramach kontroli R/19/001 Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi, sformułowano wnioski w zakresie obowiązku zawarcia w regulaminach konkursów wszystkich elementów określonych w ustawie o NIW i rozporządzeniu z dnia 8 listopada 2018 r.

(akta kontroli str. 521-1365)

¹⁰ Uchwała nr 48/2020 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program wsparcia doraźnego organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania skutkom COVID-19”.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że realizacja zalecenia NIK nie została wprowadzona do Regulaminu konkursu FIO 2020 Priorytet 1, ponieważ Regulamin został zatwierdzony, a nabór został przeprowadzony i zakończony przed datą sformułowania zalecenia NIK. Dyrektor Instytutu dodał, że we wszystkich kolejnych regulaminach konkursów FIO po 16 października 2019 r. zawarta została informacja dotycząca wzoru umowy na realizację zadania.

(akta kontroli str. 502-518)

Po kontroli R/19/001 Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi sformułowano wniosek dotyczący doprecyzowania w Regulaminach Konkursów zasad wyboru projektów z list rezerwowych, w sposób zapewniający przejrzystość i konkurencyjność ich wyboru. Z informacji uzyskanych od Dyrektora NIW wynika, że w ramach konkursów ogłoszonych po 21 stycznia 2020 r., nie były udzielane dotacje beneficjentom, których oferty znalazły się na listach rezerwowych. Dyrektor NIW poinformował, że Instytut, *zgodnie ze wskazaniem NIK z wystąpienia z dnia 21 stycznia 2020 r. podjęcie starania, aby zasady wyboru projektów z list rezerwowych sformułować w Regulaminach Konkursów w sposób jeszcze bardziej przejrzysty i jasny. (...) zapisy w regulaminach dotyczące wyboru ofert z list rezerwowych zostaną opracowane wspólnie z przedstawicielami organizacji pozarządowych i będą musiały zostać poddane konsultacjom w trybie właściwym dla każdego regulaminu ofert.*

W związku z powyższym NIK uznaje, że NIW nie przystąpił jeszcze do realizacji powyższego wniosku.

(akta kontroli str. 2412-2421)

Do oceny złożonych ofert/wniosków Dyrektor NIW powołał komisję konkursową (FIO) lub ekspertów (pozostałe programy)¹¹. W skład komisji wchodził przedstawiciel NIW, osoby wskazane przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udpp oraz eksperci.

Do zadań Komisji Konkursowej oraz ekspertów należała analiza i ocena ofert/wniosków oraz przedłożenie Dyrektorowi NIW opinii, co do złożonych ofert wraz z rekomendowaną listą ofert przeznaczonych do dofinansowania. Umowy z ekspertami zostały zawarte przed dokonaniem przez nich oceny wniosków złożonych w ramach konkursów objętych kontrolą. Tym samym został zrealizowany wniosek NIK w tym zakresie sformułowany po kontroli nr R/19/001.

W celu zapewnienia, aby w ocenie wniosków nie brały udziału osoby, które powinny podlegać wyłączeniu z uwagi na powiązania z organizacjami biorącymi udział w konkursie, każda osoba oceniająca ofertę wypełniała stosowne oświadczenie. Wśród osób dokonujących oceny objętych kontrolą ofert, nie stwierdzono udziału osób powiązanych z podmiotami składającymi te oferty.

(kontroli 502-1365, CD1, CD2)

3. Badanie zlecenia przez NIW zadania w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030¹², wykazało że 12 marca 2020 r. NIW ogłosił konkurs w ramach PROO – Priorytet 3 Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich. Termin składania wniosków wyznaczono do 15 kwietnia 2020 r. W ramach Priorytetu 3 można było uzyskać wsparcie dla inicjatyw służących rozwojowi instytucjonalnemu oraz realizacji działań statutowych przez lokalne organizacje strażnicze i media obywatelskie, działające na rzecz tworzenia warunków dla wielostronnej debaty wokół istotnych spraw publicznych oraz monitorowania działań instytucji publicznych i prywatnych w duchu troski

¹¹ W przypadku pozostałych konkursów (PROO, ROHiS i KS), regulaminy konkursów nie przewidywały powołania komisji konkursowych.

¹² Badanie zostało przeprowadzone w związku ze skargą z 24 lipca 2020 r. skierowaną do Prezesa NIK przez Posłankę na Sejm RP.

o dobro wspólne, w szczególności tam, gdzie podejmowane są decyzje lub stanowione jest prawo. Wartość dotacji od 20,0 tys. zł do 200,0 tys. zł na okres do 24 miesięcy.

W ramach konkursu złożono 185 wniosków, w tym 182 wnioski spełniały kryteria formalne i zostały dopuszczone do oceny merytorycznej. Oferty złożone w konkursie oceniali 49 ekspertów. Następnie, spośród wszystkich ekspertów, wylosowano 11 ekspertów, którzy brali udział w pracach Panelu Ekspertów w celu przeprowadzenia dyskusji nad wynikami oceny merytorycznej wniosków. Posiedzenie Panelu Ekspertów odbyło się 15 czerwca 2020 r. – wzięło w nim udział 9 ekspertów (spośród 11 wylosowanych) oraz Dyrektor NIW, Zastępca Dyrektora NIW oraz dwóch pracowników NIW. Panel rekomendował do dofinansowania 44 wnioski (o najwyższej liczbie punktów), 99 wniosków znalazło się na liście rezerwowej ze względu na brak środków, 39 wniosków znalazło się na liście odrzuconych – niezakwalifikowanych ze względu na negatywną ocenę merytoryczną.

W konkursie złożyła wniosek m.in. Fundacja [...]¹³. Prezes Zarządu ww. Fundacji, jest jednocześnie członkiem Rady NIW-CRSO. Wniosek Fundacji oceniali dwaj eksperci – 11 maja i 4 czerwca 2020 r. W wyniku oceny merytorycznej wniosek uzyskał 98,5 pkt¹⁴, zaproponowana przez ekspertów kwota dotacji to 198 400,00 zł (78 400,00 zł w 2020 r. i 120 000,00 zł w 2021 r.). Przed dokonaniem oceny eksperci zawarli z NIW umowy na przeprowadzenie oceny merytorycznej wniosków oraz podpisali oświadczenia o bezstronności, w których zobowiązali się oni m.in. do niezwłocznego powiadomienia NIW o wszelkich sytuacjach, w których zaistniał konflikt interesów i wycofania się z oceny wniosku w sytuacji pozostawania z podmiotem ubiegającym się o dotację w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do zachowania bezstronności.

Kontrola dokumentacji przedłożonej przez NIW wykazała, że wniosek Fundacji spełniał wymogi formalne oraz wymogi merytoryczne.

Wyniki konkursu zostały ogłoszone 16 czerwca 2020 r. – na 185 wniosków złożonych, do dofinansowania zostały rekomendowane 44 wnioski. Wniosek Fundacji znalazł się na 14 miejscu na liście rankingowej wniosków zakwalifikowanych do realizacji z liczbą punktów 98,5 (taką samą liczbę punktów uzyskały jeszcze cztery inne wnioski).

Umowa z Fundacją nr PROO3/45/2020 została podpisana 30 lipca 2020 r. przez Zastępcę Dyrektora NIW oraz, ze strony Fundacji, przez p. Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu.

(akta kontroli, str. 521-1365, CD1, CD2)

Zdaniem Dyrektora NIW, nie zachodzi konflikt interesów w przypadku osoby będącej członkiem Rady NIW-CRSO, a jednocześnie Prezesem Zarządu Fundacji [...]¹⁵, tj. organizacji, która jest beneficjentem dotacji przyznanej przez Instytut. Dyrektor NIW wyjaśnił, że w skład Rady NIW wchodzi m.in. pięciu członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 udpp spośród kandydatów, z których każdy ma poparcie przynajmniej 20 ww. organizacji lub podmiotów. W zakres kompetencji Rady, jak wyjaśnił Dyrektor NIW, *nie wchodzi czynności, przy wykonywaniu których jej członkowie mogliby działać zarówno w interesie jak i przeciwko indywidualnej organizacji*. Zdaniem Dyrektora NIW (...)

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) NIK dokonuje wyłączenia w zakresie nazwy fundacji. Wyłączenia tego dokonano ze względu na prywatność osoby fizycznej zatrudnionej w niniejszej fundacji.

¹⁴ Jeden ekspert przyznał wnioskowi 99 punktów, natomiast drugi eksperta – 98 punktów.

¹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) NIK dokonuje wyłączenia w zakresie nazwy fundacji. Wyłączenia tego dokonano ze względu na prywatność osoby fizycznej zatrudnionej w niniejszej fundacji.

Rada NIW-CRSO w żaden sposób nie jest zaangażowana w proces oceny wniosków, zatwierdzania list rankingowych czy rozliczania dotacji. (...) członkowie Rady wykonują czynności związane z członkostwem w Radzie nieodpłatnie, przysługuje im jedynie zwrot kosztów dojazdu w związku z posiedzeniami. (...) Rada jest ciałem kolegialnym, działającym w drodze uchwał podejmowanych bezwzględną większością głosów, a zatem pojedynczy jej członkowie nie mają bezpośredniego wpływu na decyzje podejmowane przez Radę. (...) kompetencje oraz tryb pracy Rady NIW-CRSO niwelują możliwość wpływu poszczególnych członków Rady na wyniki konkursów przeprowadzanych przez NIW-CRSO. Podkreślenia wymaga, że aktualny stan prawny – to jest brak przepisów, które zakazywałyby członkom Rady NIW-CRSO oraz organizacjom pozarządowym, które reprezentują, ubiegania się o dofinansowanie od NIW-CRSO, jest rozwiązaniem poprawnym. Nie penalizuje on organizacji lub osób, które z powodu uczestnictwa w Radzie musiały zrezygnować z pełnienia funkcji zarządczych lub innych w organizacjach, które reprezentują, pod rygorem odebrania tym organizacjom możliwości ubiegania się o dotacje. (...) dobrowolne zaangażowanie osób reprezentujących trzeci sektor w Radzie NIW-CRSO jest bardzo pożądane, przede wszystkim ze względu na ich wkład merytoryczny w proces tworzenia regulaminów konkursów oraz programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach prowadzonej kontroli nie stwierdzono, aby Prezes Zarządu Fundacji miał wpływ na dokonaną ocenę i wybór beneficjenta do dofinansowania.

(akta kontroli str. 2412-2421)

4. Kontrola NIK wykazała, że przy ocenie 15 ofert w ramach czterech konkursów objętych szczegółowym badaniem, brano pod uwagę kryteria określone w art. 30 ust. 4 ustawy o NIW i art. 15 ust. 1 udpp oraz kryteria określone w ogłoszeniu o konkursie.

Każdorazowo z prac komisji konkursowych/paneli ekspertów sporządzane były protokoły wraz z listami rankingowymi projektów (zakwalifikowanych do dofinansowania, rezerwowych i odrzuconych (ocenionych negatywnie merytorycznie)¹⁶, które były zatwierdzane przez Dyrektora NIW lub jego Zastępcę. W objętych kontrolą czterech konkursach¹⁷, do dofinansowania zostały zatwierdzone oferty zgodnie z rekomendacjami komisji/panelu ekspertów.

W przypadku jednego konkursu objętego badaniem (PROO) stwierdzono, że w wyniku panelu ekspertów obniżono punktację jednej oferty. W protokole z posiedzenia panelu ekspertów szczegółowo uzasadniono przyczynę zmiany punktacji. Tym samym NIK uznaje, że został zrealizowany wniosek sformułowany po kontroli R/19/001, dotyczący uwzględnienia w protokołach komisji konkursowych szczegółowych uzasadnień zmiany punktacji ofert.

W próbie objętej badaniem, nie stwierdzono przypadków zmiany wysokości dofinansowania projektów przez Dyrektora NIW. Tym samym NIK uznaje, że wniosek pokontrolny w tym zakresie został przez NIW zrealizowany¹⁸. Dyrektor Instytutu poinformował, że NIW dokłada należytej staranności w zakresie minimalizowania ryzyka nierzetelnego odbioru prac ekspertów dokonujących oceny merytorycznej ofert. W tym celu do każdego konkursu przeprowadzane jest szkolenie i przygotowywane wytyczne dla ekspertów dedykowany danemu programowi, a do każdego przypisany jest opiekun z NIW, który prowadzi bieżącą

¹⁶ Na liście ofert odrzuconych znalazły się oferty, które uzyskały liczbę punktów mniejszą niż minimalny próg punktowy określony w regulaminie konkursu.

¹⁷ FIO2020 z 19.07.2019 r., ROHiS z 10.02.2020 r., Korpus Solidarności z 29.04.2019 r. i PROO3 edycja 2020 r. z 12.03.2020 r.

¹⁸ Po kontroli R/19/001 został sformułowany wniosek dotyczący wypracowania rozwiązań organizacyjnych, które minimalizowałyby ryzyko nierzetelnego odbioru prac ekspertów.

współpracę z ekspertem w zakresie weryfikacji terminowości sporządzanych kart ocen oraz ich spójności merytorycznej.

Oferty objęte kontrolą wybrane do dofinansowania w ramach konkursu FIO2020 zawierały elementy określone w art. 14 ust. 1 udpp. W przypadku pozostałych Programów, oferty były zgodne z wymogami określonymi w regulaminach konkursów.

Wyniki konkursów ogłaszano niezwłocznie po wyborze ofert na stronie BIP NIW i w jego siedzibie, stosownie do art. 15 ust. 2j udpp lub § 16 i § 24 ust. 1 i 2 rozporządzenia z 8 listopada 2018 r. Ogłoszenia o wynikach konkursu Programu FIO zawierały elementy określone w art. 15 ust. 2h udpp, tj. nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego i wysokość przyznanych środków publicznych.

(akta kontroli str. 502-1365, CD1, CD2)

5. Badanie 15 umów zawartych z beneficjentami w ramach czterech wybranych konkursów wykazało, że zostały one sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań¹⁹ i zawierały elementy określone w art. 151 ust. 2 upf. Umowy na realizację projektów zawierane były na okres do dwóch lat. Były one podpisywane bez zbędnej zwłoki, po dostarczeniu kompletu dokumentów od beneficjenta oraz otrzymaniu środków z MF. NIW przekazywał środki na realizację zadań w terminach określonych w umowach, ze źródeł wskazanych w poszczególnych programach.

(akta kontroli str. 502-1365)

6. Kontrolą, pod kątem rozliczania i kontroli projektów przez NIW, objęto 15 projektów realizowanych w ramach trzech konkursów²⁰. Stwierdzono, że NIW rzetelnie weryfikował sprawozdania z realizacji zadania publicznego składane przez beneficjentów (łącznie kontrolą objęto 25 sprawozdań – częściowych i końcowych). Po weryfikacji sprawozdania sporządzano dokument potwierdzający jej przeprowadzenie²¹. W badanej próbie trzech beneficjentów złożyło sprawozdania z opóźnieniem od 1 do 7 dni od terminu wskazanego w umowach.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że odstąpiono od złożenia do rzeczownika finansów publicznych zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych z uwagi na fakt, że opóźnienia były nieznaczne. Uznano, że szkodliwość naruszenia jest niewielka, sprawozdania zostały zaakceptowane, a tym samym skutek naruszenia nie doszło do uszczuplenia należności publicznoprawnych.

W ramach objętej kontrolą próby nie stwierdzono przypadków niedokonania zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji. Nie stwierdzono również przypadków niezaakceptowania złożonego przez beneficjenta sprawozdania z realizacji zadania publicznego. NIW zatwierdzał sprawozdania w terminie od 3 do 69 dni od daty wpływu sprawozdania. Stwierdzono, że 12 sprawozdań zostało zatwierdzonych przez NIW z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 152 ust. 2 upf (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1366-2031, 2374-2378, CD2)

W umowach beneficjenci zostali zobowiązani do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zadania, dotyczącej zarówno dotacji jak i innych środków finansowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy

¹⁹ Dz. U. poz. 2057.

²⁰ ROHiS Edycja 2018 – data ogłoszenia konkursu 7 listopada 2018 r., FIO 2019 – data ogłoszenia konkursu 19 grudnia 2018 r. i PROO5 – data ogłoszenia konkursu 28.03.2019 – po pięć projektów z każdego konkursu.

²¹ Ocena sprawozdania (Program FIO), rekomendacje zatwierdzenia sprawozdań (ROHiS i PROO5).

z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²². W NIW nie opracowano dodatkowych procedur zapobiegających podwójnemu finansowaniu. Kwestia związana z weryfikacją podwójnego finansowania podejmowana jest na etapie przeprowadzenia kontroli projektu.

(akta kontroli str. 2032-2044)

7. Według sprawozdań z realizacji zadania publicznego, złożonych przez 15 beneficjentów, realizujących zadania objęte kontrolą NIK, efekty uzyskane w wyniku zrealizowanych zadań, to m.in.:

- przeprowadzenie szkoleń, warsztatów i innych form kształcenia z pierwszej pomocy medycznej i ratownictwa, kursów instruktorskich dla dzieci, młodzieży i dorosłych skupionych w organizacjach harcerskich i skautowych, realizowanie rajdów, obozów oraz zlotów harcerskich i skautowych (Program ROHiS).
- wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i zwiększenie dostępu do treści o tematyce rodzicielskiej, ojcowskiej, obywatelskiej i edukacyjnej; wzrost wiedzy i umiejętności dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na temat szkodliwości zanieczyszczenia powietrza i sposobów doraźnej ochrony przed jego skutkami; popularyzacja idei debat oksfordzkich oraz wzrost umiejętności miękkich w zakresie argumentacji, kontrargumentacji i wystąpień publicznych; zwiększenie poziomu kompetencji członków kół gospodyń wiejskich w województwie lubuskim w zakresie formalizowania swojej działalności, możliwości pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł na swoją działalność oraz promowania swojej działalności; podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności społecznych u dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym (Program FIO),
- wykonanie przyłącza gazowego do budynku i zakup pieca do ogrzewania; uczestnictwo w międzynarodowym wydarzeniu muzycznym; zakup dwóch automatów spadochronowych, remont dachu, zakup wyposażenia (PROO 5).

W ramach trzech konkursów objętych kontrolą nie wystąpiły przypadki wezwania podmiotów do złożenia dodatkowego sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Nie wystąpiły również przypadki rozwiązania umowy o realizację zadania publicznego z winy zleceniobiorcy oraz wystąpienia o zwrot środków.

(akta kontroli str. 1372-2044, 2423-2455, CD2)

8. Na dzień 30 września 2020 r. stan należności z tytułu niewyegzekwowanych kwot dotacji od beneficjentów wynosił²³ 10,6 tys. zł, w tym 9,8 tys. zł stanowiła należność główna. Zaległość dotyczyła dotacji udzielonej w ramach Programu PROO5 wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem²⁴. NIW kilkakrotnie wzywał beneficjenta do złożenia sprawozdania końcowego, a następnie do zwrotu dotacji, ostatecznie skierował do Naczelnika Urzędu Skarbowego tytuł wykonawczy wystawiony wobec beneficjenta.

(akta kontroli str. 2266-2298)

9. W latach 2019-2020 NIW przeprowadził 13 kontroli realizacji zadań publicznych, w ramach których w dwóch przypadkach stwierdzono wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. W kolejnych dwóch przypadkach stwierdzono niekwalifikowalność części poniesionych przez dotacjebiorców wydatków. Realizacja pozostałych dziewięciu zadań została oceniona przez NIW pozytywnie. Oprócz ww.

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

²³ Dotyczy umów podpisanych przez NIW.

²⁴ Beneficjent nie złożył sprawozdania z realizacji zadania publicznego, co zgodnie z umową skutkowało uznaniem dotacji za wydatkowaną niezgodnie z przeznaczeniem.

kontroli, na dzień 23 października 2020 r., NIW prowadził jeszcze 17 kontroli, które się nie zakończyły, w tym pięć u beneficjentów objętych niniejszą kontrolą NIK.

(akta kontroli str. 2090-2117, 2374-2378)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieterminowym zatwierdzeniu przez NIW 12 spośród 25 rozliczeń dotacji²⁵. Opóźnienie wyniosło od dwóch do 39 dni w stosunku do terminu określonego w art. 152 ust. 2 ufp²⁶.

W zakresie Programu ROHiS, Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że sprawozdania cząstkowe, których większość zawierała materiał liczący kilkadziesiąt stron, złożone przez beneficjentów pierwszego konkursu w ramach programu ROHiS, zostały poddane szczegółowej weryfikacji, z zachowaniem szczególnej dbałości o wydatkowanie środków publicznych, jak i w oparciu o posiadane zasoby kadrowe. Dyrektor NIW dodał, że niedotrzymanie terminu zatwierdzenia sprawozdań *nie miało żadnego wpływu na terminowość realizacji zadań przez beneficjentów, gdyż środki na realizację zadań w 2019 r. mogły być dopiero przekazane po 29 marca 2019 r., kiedy to dotacja celowa wpłynęła na konto NIW-CRSO. Sprawozdania cząstkowe zostały zatwierdzone 21 marca 2019 r. a środki zostały wypłacone beneficjentom 1 kwietnia 2019 r., tj. zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 2) umów zawartych z beneficjentami, z którego wynika, że NIW-CRSO przekaże środki w terminie 21 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania cząstkowego.*

W zakresie PROO 5 oraz FIO, Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że w okresie od grudnia 2019 r. do stycznia 2020 r. zostało złożonych ponad 660 sprawozdań z realizacji projektów jednorocznych i dwuletnich, a *szczegółowa weryfikacja wszystkich sprawozdań z zachowaniem szczególnej dbałości o wydatkowanie środków publicznych, jak i w oparciu o zasoby kadrowe, nawet przy zleceniu pracy wszystkim pracownikom pracy w godzinach nadliczbowych, w ciągu 20 dni roboczych nie jest realna przy jednoczesnym realizowaniu zadań bieżących. W związku z czym, pomimo starań i położenia nacisku na terminowe wywiązywanie się z tego zadania, weryfikacja przedłużyła się w czasie. (...) w pierwszej kolejności weryfikowane były sprawozdania z realizacji zadań zaplanowanych na lata 2019-2021, tak by możliwie jak najszybciej móc zaakceptować sprawozdania (jeżeli jego treść była możliwa do akceptacji) oraz przekazać podmiotom środki finansowe na realizację zadań w 2020 r.*

Stwierdzenie powyższej nieprawidłowości świadczy o tym, że sformułowany po kontroli R/19/001 wniosek NIK dotyczący terminowego zatwierdzania rozliczenia dotacji udzielanych beneficjentom przez NIW, nie został zrealizowany.

(akta kontroli str. 1366-2031, 2032-2044, CD2)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność NIW w zakresie zarządzania programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uchwalonymi przez Radę Ministrów. Opracowane przez NIW regulaminy konkursów oraz umowy zawierane z beneficjentami zawierały elementy określone w obowiązujących przepisach. Umowy z ekspertami zawierane były przed oceną wniosków/ofert, a wszystkie osoby dokonujące oceny merytorycznej wniosków podpisywały oświadczenia o bezstronności. Do dofinansowania wybrane zostały projekty zgodnie z rekomendacjami komisji konkursowej i paneli ekspertów. Realizowane projekty wpisywały się w założenia poszczególnych Programów. Kontrola wykazała jednak

²⁵ Nieteterminowe zatwierdzenie rozliczenia dotyczy sześciu sprawozdań z ROHiS, w tym pięciu częściowych, czterech sprawozdań z FIO oraz dwóch sprawozdań z PROO5.

²⁶ Nietzatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji, zgodnie z art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, ze zm.) stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

nieterminowe zatwierdzenie przez NIW 12 z 25 rozliczeń dotacji złożonych przez beneficjentów. W związku z powyższym NIK uznaje za niezrealizowany wniosek pokontrolny w tym zakresie, sformułowany po kontroli R/19/001.

OBSZAR

2. Realizacja zadań Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego oraz Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz uzyskane efekty.

1. Realizacja zadań dysponenta Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Opis stanu faktycznego

Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego został utworzony na podstawie art. 27ab ust. 1 udpp i zgodnie z art. 27ab ust. 2 tej ustawy jest funduszem celowym. Dysponentem funduszu jest Dyrektor NIW.

W ramach Funduszu WOPP zaplanowano przychody:

- w 2019 r. w wysokości 20,0 tys. zł, zrealizowano 123,2 tys. zł,
- w 2020 r. w wysokości 90,0 tys. zł, zrealizowano 318,6 tys. zł (do 30 września 2020 r.).

W latach 2018-2020 (do 30 września) ze środków ww. funduszu nie zostało sfinansowane żadne zadanie publiczne.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że z uwagi na zbyt niski stan środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego nie został przeprowadzony dotychczas żaden otwarty konkurs na realizację zadań publicznych z zasobów tego Funduszu. Obecnie na rachunku jest ponad 250 tys. zł²⁷, co umożliwia rozważenie rozpoczęcia prac związanych z przygotowaniem i ogłoszeniem konkursu w 2021 r., o ile pozwoli to na realne wsparcie organizacji pożytku publicznego, których w Polsce jest ponad 10 000.

Stan Funduszu na dzień 30 czerwca 2020 r. wynosił 253,8 tys. zł, natomiast na dzień 30 września 2020 r. – 542,4 tys. zł. W okresie od stycznia 2019 r. do 30 września 2020 r. w ramach Funduszu nie zostały poniesione żadne koszty.

Dyrektor NIW, jako dysponent państwowego funduszu celowego, przekazywał sprawozdania budżetowe Rb-33 i Rb-40 z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego do Ministerstwa Finansów, zgodnie z terminem określonym w załączniku nr 38 do rozporządzenia z dnia 9 stycznia 2018 r. Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁸. Ponadto w terminie określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁹, przekazano sprawozdanie roczne Rb-BZ2 z wykonania planu finansowego Funduszu WOPP w układzie zadaniowym za 2019 r. Tym samym wniosek sformułowany po kontroli R/19/001 w zakresie terminowego przekazywania do Ministerstwa Finansów, sprawozdań budżetu zadaniowego z Funduszu WOPP, NIK uznaje za zrealizowany.

(akta kontroli str. 8-42, 2299-2308)

²⁷ Wyjaśnienia Dyrektora NIW z 19 czerwca 2020 r.

²⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564.

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 704, ze zm.

2. Realizacja zadań Instytucji Zarządzającej Funduszem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Opis stanu faktycznego

Fundusz WRSO został utworzony na mocy art. 88a ustawy o grach hazardowych, który wszedł w życie 1 kwietnia 2017 r.³⁰. Z dniem 28 października 2017 dysponentem Funduszu WRSO ustanowiono Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego³¹. Zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia z dnia 8 listopada 2018 r., Instytucją Zarządzającą Programem jest NIW. Instytut został upoważniony do dokonywania czynności określonych w rozporządzeniu na podstawie umowy z dnia 30 stycznia 2019 r., zawartej na czas nieokreślony pomiędzy Przewodniczącym Komitetu a NIW.

W latach 2019-2020 Instytut udzielał dotacji ze środków FWRSO na realizację programu PROO oraz na realizację programu Korpus Solidarności (opis dotyczący udzielania i rozliczania dotacji w ramach ww. programów został opisany w obszarze 1, podobszar 2).

Na realizację ww. zadań Instytut otrzymał:

- w 2019 r. kwotę 46 563,0 tys. zł, z czego 43 492,4 tys. zł na PROO oraz 3 070,6 tys. zł na Korpus Solidarności,
- w 2020 r. kwotę 82 753,0 tys. zł (do 31 października), z czego 79 540,0 tys. zł na PROO oraz 3 213,0 tys. zł na Korpus Solidarności.

W ramach Funduszu WRSO Instytut przekazał organizacjom pozarządowym dotacje w kwocie:

- w 2019 r. – 35 062,3 tys. zł, z tego 33 749,7 tys. zł na realizację PROO oraz 1 312,6 tys. zł na realizację Korpusu Solidarności,
- w 2020 r. (do 31 października) – 69 051,5 tys. zł, z tego 67 293,0 tys. zł na realizację PROO oraz 1 758,5 tys. zł na realizację Korpusu Solidarności.

W ramach dotacji pochodzącej z Funduszu NIW ponosił wydatki na pokrycie kosztów obsługi Programów w ramach FWRSO. Wydatki te wyniosły w 2019 r.: 1 304,2 tys. zł dla PROO i 1 520,5 tys. zł³² dla Korpusu Solidarności, natomiast w 2020 r. (do 31 października) – 949,7 tys. zł dla PROO (plan wynosił 3 200,00 tys. zł) i 177,2 tys. zł dla Korpusu Solidarności (plan wynosił 1 447,0 tys. zł).

Zgodnie z umową z 30 stycznia 2019 r., przekazywanie środków z Funduszu odbywało się na wniosek Dyrektora Instytutu, skierowany do Przewodniczącego Komitetu. Środki w kwocie wnioskowanej (po korekcie) zostały przekazane NIW w terminie 30 dni od złożenia ostatecznego wniosku, tj. terminie określonym w § 4 ust. 2 ww. umowy.

(akta kontroli str. 5-19, 43-72, 2120-2166, 2251-2265, 2309-2368)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor Instytutu prawidłowo realizował zadania Instytucji Zarządzającej FWRSO. Instytut, jako dysponent FWOPP, w terminach określonych przepisami przekazał sprawozdania budżetowe Rb-33 i Rb-40 oraz sprawozdanie Rb-BZ2 z wykonania

³⁰ Na mocy art. 1 pkt 66 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 88).

³¹ Art. 88a ustawy o grach hazardowych został zmieniony przez art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o NIW. Do tego dnia dysponentem funduszu był Prezes Rady Ministrów.

³² Wydatki bieżące – obsługa działań realizowanych przez Biuro KS oraz Rozwój instytucjonalny (wydatki inwestycyjne).

planu finansowego państwowego funduszu celowego w układzie zadaniowym za 2019 r.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, ponownie wnosi o terminowe zatwierdzanie rozliczeń dotacji, zgodnie z art. 152 ust. 2 ufp.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wniosków.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 21 grudnia 2020 r.

Kontroler
Beata Czarnecka
Główny specjalista kontroli
państwowej
/-/
.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka
/-/
.....
podpis

Zmiany w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka